

DS Cyberdag

Ledelsens ansvar ift. cyber- og informationssikkerhed

3. oktober 2024
v/Henriette Rolskov, CISO Coop Danmark og
Mette Krogh Sørensen, seniorkonsulent Dansk
Standard

Henriette Rolskov

Som CISO i Coop Danmark
rådgiver jeg om
informationssikkerhed.

Jeg har en baggrund som jurist
men har igennem de sidste 20
år arbejdet med **it** -
risikostyring, -regulering, -
kontrakter, -governance... **men
først af alt har jeg arbejdet
med mennesker**

Mette Krogh Sørensen

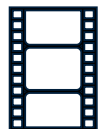
Underviser og rådgiver om
cyber- og
informationssikkerhed og
standards om det hos Dansk
Standard.

Jeg har arbejdet med
informationssikkerhed de sidste
9 år i en blanding af private og
offentlige organisationer.

ISO/IEC 27001

- En ledelsesstandard
- Baseret på risikotankegang, procesorientering og Plan Do Check Act
- Et rammeværk der tilpasses ens egen organisation
- International standard udarbejdet af internationale og danske eksperter
- Opstiller krav til etablering, implementering, vedligeholdelse og løbende forbedring af et ledelsessystem for informationssikkerhed (ISMS)
- Ser på informationssikkerhed, cybersikkerhed og privatlivsbeskyttelse

2024 Crowdstrike Antivirusprogram havde fejl, der var angiveligt årsag til it-nedbruddet hos Microsoft., lufthavne, hospitaler.	2024 Ticketmaster Angreb via cloud-leverandør som adgangsvej.	2024 Microsoft Angreb ramte flere organisationer, da flere kunder om, at deres e-mails blev kompromitteret i forbindelse med angrebet.	2023 Hjemmesider DDos angreb på Københavns Lufthavn, syv danske banker , Nationalbanken og 7 kommuner.	2023 DSB DDoS-angreb, som lagde deres billetsystemer ned i flere timer.	2023 Netcompany Lækkede store mængder data om blandt andet kildekode, scripts og passwords til udviklingsprogrammer. Aktien faldt i kurs efterfølgende	2023 EDC Angreb af ransomware
2017 Mærsk Ransomware, som også involverede nogle IoT-enheder (Containerhåndtering og logistik på havne via kameraer, sensorer mm.)	2019 Global Maritime Angreb via deres IoT-enheder, der var forbundet til skibes navigations-systemer (GPS, AIS, ekkolod, sonar, overvågnings-kameraer)	2020 ISS Ransomware-angreb, som kostede virksomheden mellem 450 og 800 millioner.	2021 Vestas Wind Systems Et malware angreb kompromitterede virksomhedens netværk og IoT-enheder	2021 JBS Foods Fødevarereproducent, blev ramt af ransomware, som påvirkede IoT-enheder i deres produktions-faciliteter. (sensorer til temperatur og fugtighed, video)	2022 Fertin Pharma Udsat for et IoT-baseret angreb, der ramte deres produktions-systemer.	2023 Energisektoren Angreb ramte 22 virksomheder.

Hvilken virkelighed har I?

Jf. afsnit 4 Organisationens rammer og vilkår i ISO/IEC 27001

Interne forhold

Eksempelvis organisationens kultur,
politikker, målsætninger, strategi,
roller og ansvarsfordeling,
processer, procedurer, fysisk
infrastruktur

Interessenter

Hvem er vores relevante
interessenter? Og hvilke krav, har
de, som vores ISMS skal
adressere?

Eksterne forhold

Eksempelvis lovgivning, aftaler,
branchekrav, interessenter,
konkurrenter,
kulturelle, politiske og
samfundsmæssige forhold

Topledelsens ansvar jf. ISO/IEC 27001

UDVISE LEDERSKAB

**FASTLÆGGE
POLITIK OG MÅL**

**SIKRE INTEGRATION
MED FORRETNINGS-
PROCESSER**

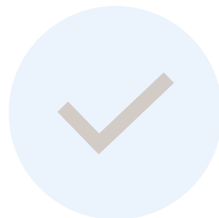
KOMMUNIKERE

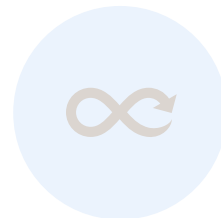
SIKRE RESSOURCER

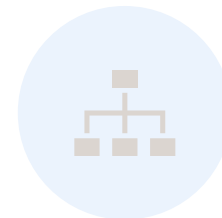
**LEDE OG STØTTE
MEDARBEJDERE OG
LEDERE**

SIKRE RESULTATER

**FREMME LØBENDE
FORBEDRING**

**SIKRE DELEGERING
AF ROLLER, ANSVAR
OG BEFØJELSER**

Hvordan kan ledelsestilgangen implementeres?

First line: Forretningsledelse

Risikoejer med ansvaret for forretningsområdet.

Her udføres kontroller og sikres *ressourcer* til at drive og vedligeholde de daglige opgaver.

1st line skal fungere uafhængigt af 2nd og 3rd line.

Second line: Uafhængig rådgiver

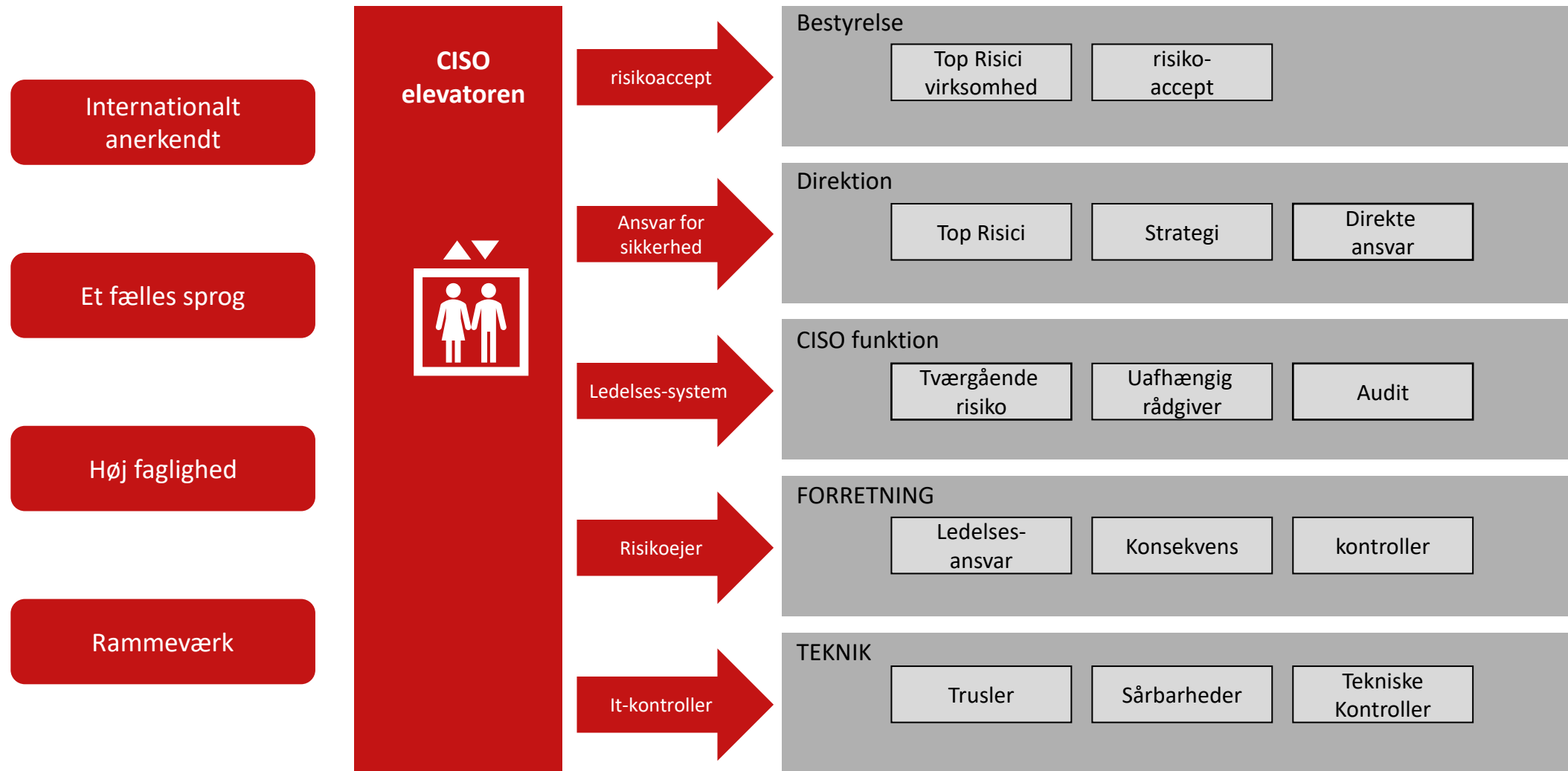
Vurderer og rapporterer *risici på tværs* af organisationen. Sikrer et *ledelsessystem* og overvåger væsentlige sikkerhedsforanstaltninger. Er øverste ledelses uafhængige rådgiver.

Third line: kontrolinstans - Intern revision

Øverste ledelses uafhængige *kontrolinstans*. Reviderer alle forhold, der er relevante for årsregnskabet og god revisionsskik. *Deltager ikke i forretningsledelse*.

Hvorfor bruge standard?

Ledelsen skal løbende forholde sig til sit ledelsessystem for informationssikkerhed

Jf. ISO/IEC 27001

Hvorfor?

- Risici forandrer sig hele tiden
- Organisationer og deres kontekst forandrer sig også
- Så der er altid mulighed for løbende forbedring og justering

Hvordan?

- Ved at topledelsen med planlagte intervaller evaluerer om ISMSet fortsat er egnet, tilstrækkeligt og effektivt

HACKERE ER LIGEGLADE MED.....

jeres projekt scope
at, det er en tredje parts service
at det er et legacy system
at det er for risikabelt at patche
jeres out of support windows
jeres budget
at I altid har gjort sådan
jeres go-Live dato
at det kun er en pilot
non-disclosure aftaler
at det ikke var et krav i kontrakten
at det er et internt system
at det er svært at rette
at det er i gang med udfasning
at I ikke ved hvordan det skal rettes
at det er håndteret som cloud service
at jeres leverandør ikke supporterer den konfiguration
at det er en midlertidig løsning
at det er [indsæt tilfældig standard] compliant
at det er disk krypteret
at cost benefit ikke balancerer
at ingen andre vil kunne gennemskue det
at I ikke kan forklare risikoen til forretningen
at I har andre prioriteter
at det ikke kan forsvares forretningsmæssigt
at der ikke er return of Investment
at leverandøren har taget risikoen i kontrakten

GOD SIKKERHED BETALER SIG

Gode kilder til viden

- Sikker Digital
- Bestyrelsesforeningen Center for Cyberkompetence
- SMV:Digital
- Center for Cybersikkerhed
- Europol Cybercrime
- ENISA
- Sikker:Cyber
- Industriens Fond
- Dansk Standard

Podcasts

- **DRs Prompt**
- **SANS Daily Stormcase**
- **Datatilsynets podcast om GDPR**
- **Heartsbeats True Cybercrime**
- **Malicious Life**
- **Cyber Security Headlines**

